



EM 2013/77, 84, 85
3. oktober 2013
Kuupik V. Keist

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at fremsætte ændringsforslag til Landstingslov nr. 6 af 5. december 2008 om Grønlands Råstoffond, således at det kun vil være muligt at benytte afkastet af den i fonden opsparede formue.

&

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at fremsætte ændringsforslag til Landstingslov nr. 6 af 5. december 2008 om Grønlands Råstoffond, således at fonden først igangsættes efter at Inatsisartut for 2. år i træk godkender et landskasseregnskab, hvori råstofindtægterne i regnskabsåret udgør mere end 10 millioner kroner. Inatsisartutloven træder i kraft den 1. januar året efter, eller på et tidligere tidspunkt efter Naalakkersuisuts bestemmelse. Det nævnte beløb på 10 millioner reguleres i overensstemmelse med stigningen i det generelle pris- og lønindeks på Inatsisartuts finanslov det gældende år.

&

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut senest ved FM2014 pålægges at fremsætte ændringsforslag til Landstingslov nr. 6 af 5. december 2008 om Grønlands Råstoffond således at Landstingslov om Grønlands Råstoffonds definition af råstofindtægter afsondres fra Selvstyrelovens definitioner af råstofindtægter. Ændringsforslaget bør formuleres således, at det sikres at fysiske aktiver som eksempelvis oliespildsbekæmpelsesudstyr, bygninger eller andre anlæg og udstyr ikke medregnes som en råstofindtægt i Grønlands Råstoffonds indtægtsdefinition.

(Medlem af Inatsisartut Naaja Nathanielsen, Inuit Ataqatigiit)

Inuit Ataqatigiit støtter alle de 3 forslag fremsat af Naaja Nathanielsen. Omend de foreslåede ændringer i Loven om Grønlands Råstoffond synes at være af mindre omfang, kan de få meget stor betydning for vores fremtid.

Samlet set er det hensigten med forslagene at sikre eventuelle indtægter fra fremtidige råstofaktiviteter kommer vore efterkommere til gode og at sikre at indtægterne forvaltes på en forsvarlig måde.

Det er samtidig også hensigten at forebygge at det grønlandske samfund kan blive ramt af den såkaldte 'hollandske syge'- hvilket betyder at vi skal sikre os mod en overophedning af økonomien, i tilfælde af at vi får meget store indtægter og bruger dem igen med det samme.

Endelig er det også vores forslag til at det er reelle penge der kommer til at tilflyde fonden.

Helt grundlæggende så drejer det sig om at,

- der skal rigtige penge i fonden,
- der skal opbygges kapital så afkastet kan dække driften,
- der må ikke bruges af kapitalen,
- kun afkastet kan indarbejdes i finanslovene, etc.

Det vil også være relevant at diskutere, hvad den opbyggede kapital i fonden kan og skal investeres i, og hvilke kriterier der skal være for hvordan pengene anbringes. Det kunne f.eks. være etiske, moralske, økonomiske, kulturelle eller andre kriterier.

Udvinning af mineraler er karakteriseret ved at resursen kun kan udvindes én gang. Derfor er det den helt grundlæggende tankegang bag etableringen af Råstoffonden, at vi skal gemme pengene og kun bruge af renterne. At åbne op for at benytte afkastet af den i fonden opsparede formue, er jo i virkeligheden at stjæle fra de kommende generationer. Derfor er det for Inuit Ataqatigiit helt afgørende at vi holder fast ved de principper, der blev lagt til grund ved etableringen af Råstoffonden.

Når Naalakkersuisut påstår at, det "kunne skabe en helt unødvendig finanspolitisk klemme og dermed skabe en vækstbremse til skade for beskæftigelse og velfærd", stiller Naalakkersuisut et stort spørgsmålstejn ved de grundlæggende principper for Råstoffonden.

Ydermere er der jo en helt anden sammenhæng der kan begrænse Landskassens indtægter fra beskatning af både ansatte og overskud, når Naalakkersuisut er så fokuserede på at indføre royalty i mineindustrien. Det betyder dels at man vil sænke selskabsskatten, udskyde tidspunktet for hvornår et givent projekt kan begynde at give overskud som også skal beskattes, samtidig med at vi skal dele flere penge med Staten. Det kan skabe det som Naalakkersuisut kalder "en helt unødvendig finanspolitisk klemme".

Naalakkersuisut mener at vi så skal pege på, hvor på finansloven, der skal findes besparelser for at kompensere for en reduktion af bloktilskuddet. Det kan jeg kun kalde et forsøg på at aflede opmærksomheden fra det helt centrale emne, nemlig at man vil begynde at bruge af penge der dels ikke er tjent og man vil begynde at bruge børnenes og børnebørnenes penge. Hvor store beløb har Naalakkersuisut budgetteret med at bloktilskuddet vil blive sænket og hvornår? Når Naalakkersuisut kræver at vi skal pege på kompenserende besparelser, så er det fordi at man har en ide om, hvornår den akkumulerede formue i Fonden vil overstige 75 mio.kr.?

Naaja Nathanielsens ændringsforslag skal også sikre at Fondens afkast skal kunne dække de udgifter der vil følge med driften af Fonden, før den igangsættes. Det er vi helt enige i. det ville være en meget underlig situation, hvis Landskassen skulle træde til for sikre driften af Fonden.

Endelig synes vi at det er helt rigtigt at Råstoffondens indtægtsdefinition ændres, således at Fondens indtægter er rigtige penge, og ikke udstyr m.v. som vil miste værdi for hver dag der går og som heller ikke kan sælges.

De ændringsforslag vi behandler i dag, har været genstand for debatter i det forrige Inatsisartut, så det er i virkeligheden en fortsættelse af den proces vi allerede var i gang med, før valget i foråret. Der ligger også en række analyser, som man med fordel kan dykke ned i, i forbindelse med den udvalgsbehandling vi forventer der bliver, før 2. behandlingen af forslagene.

Inuit Ataqatigiit henviser forslagene til behandling i Fiansudvalget.